

השפעת הרכב הדשן על הגידול מלון סתיו

1994/95

אלברטו איזיקסון - שה"מ, שרות שדה
עמי מדואל - תחנות ניסיונות "זוהר", כיכר סדום, מו"פ ערבה צפונית
רבקה אופנבך - מו"פ ערבה תיכונה וצפונית
יורם צביאלי - שה"מ, לה"ד נגב, ירקות

מבוא

גידול המלונים הסתוי, ובכיכר סדום, מהווה מקור עיקרי לפרנסת המשפחות המתגוררות באזור. שיטת ההשקיה היחידה היא טפטוף. הרכב הדשן במי ההשקיה ידוע כגורם האחראי במידה רבה להצלחות או לכישלונות הגידול.

הרכב דשן מסורתי ונפוץ במיוחד מתקבל לאחר המסה של 50 ק"ג אוריאה ו-50 ק"ג אשלגן חנקתי במיכל של 500 ליטר מים, בתוספת 10 ליטר חומצה זרחתית. הרכב זה ניקרא על-ידי החקלאים: "שק-שק-דלי".

בהרכב זה מתקבל יחס $N:P:K = 4.3:1.0:6.5$. בהתאם. התאמת יחס זה לגידול מלונים הוא נושא לא-הסכמה בין חקלאים, חוקרים ומדריכים. בניסוי זה, ניסינו לבדוק יעילות הדישון המסורתי על היבול ואיכותו, במספר רמות דישון. בנוסף, רצינו לבחון את השפעת דישון חנקני מוגבר על התמוטטות צמחי המלון.

שיטות וחומרים

הניסוי נערך באקראיות גמורה: 4 טיפולים * 4 תזרות. גודל חלקה: 3 ערוגות סמוכות של $1.8 * 10$ מ': נשקלה רק הערוגה האמצעית.

טיפול הדשן: אמון חנקתי נוזלי (ביקורת בלבד)

אוריאה מוצקה

אשלגן חנקתי מוצק

חומצה זרחתית

הזן: C-8

עומד: 2 שתילים לטפטפת, כל 40 ס"מ, 2777 צמחים לדונם.

תאריך השתילה: 18/9/94

טיפולים

ריכוז יסודות הדשן במי טפטפת ביחידות גר'/קוב' (ח"מ)

מרישות עד קטיף			מפריחה עד רישות			משתילה עד פריחה			שלב בגידול
N	P	K	N	P	K	N	P	K	טיפול
50	7	51	100	12.5	170	50	21	42.5	A המלצות
50	7	33	100	14	66	50	7	33	B רגיל
150	22	100	200	29	132	150	22	100	C גבוה
16	7	51	53	12.5	170	13(*)	21	42.5	D נמוך

(*) ריכוז החנקן במים הוגבר ל- 50 ח"מ במשך שבוע, כדי להבטיח התפתחות הצמחים.

טיפול A המלצות: לפי שה"מ, לכיכר סדום.

טיפול B רגיל: שיטה שק-שק-דלי ("ששד"). רמת החנקן כמו בהמלצות.

טיפול C גבוה: שיטה שק-שק-דלי ("ששד++"). רמת החנקן גבוה מההמלצות.

טיפול D נמוך: שיטה שק-שק-דלי ("ששד--"). רמת האשלגן כמו בהמלצות. ללא אוריאה.

תוצאות ודיון

טיפול	יבול כללי טון/דונם	יבול ליצוא טון/דונם	פרות סדוקים טון/דונם	רישות לא תקין טון/דונם
A המלצות	2.7	2.3	0.05	0.3
B רגיל	2.9	2.2	0.03	0.7
C גבוה	3.0	2.7	0.07	0.3
D נמוך	2.7	2.4	0.03	0.3

התפלגות היבול לפי הגדלים המשחריים ק"ג/זונם

טיפול	גודל + 4	גודל 4	גודל 5	גודל 6	גודל 8	גודל 9	גודל 11	גודל 12
A המלצות	173	309	943	675	187	24	31	0
B רגיל	48	565	656	588	246	103	20	0
C גבוה	365	1055	584	399	225	50	13	0
D נמוך	27	489	679	827	279	90	7	0

בדיקות איכות - התוצאות באחוזים מכלל הפירות שנבדקו

טיפול	מוצקות	התמוטטות חיצונית	התמוטטות פנימית
A המלצות	79.7	24.8	7.7
B רגיל	83.7	30.0	8.3
C גבוה	77.1	28.1	2.1
D נמוך	78.8	41.4	8.3

* בדיקות האיכות בוצעו ע"י רמי גולן במעבדות של אוניברסיטת בן גוריון בנגב.

כחודש וחצי לאחר השתילה התרחשה סופת חול אשר פגעה קשות בצמחים; באותו זמן הייתה אמורה להתחיל תקופת הקטיף. עוצמת הסופה הייתה חריגה לאזור ופגעה בניסוי זה במידה לא מבוטלת.

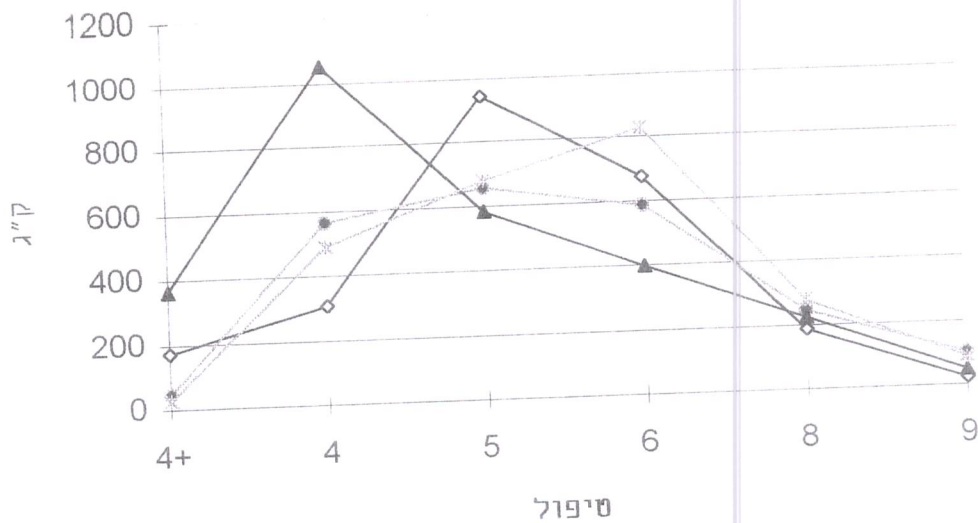
בבחינת התוצאות נראה כי טיפולי הדשן השונים לא השפיעו על גובה היבול. לא נמצאו הבדלים מובהקים בין הטיפולים (לפי מבחן "Duncan") לעומת זאת, נמצאה השפעה ברורה של רמת הדישון החנקני על התפלגות היבול לפי גודלו.

ככל שרמת החנקן גבוהה יותר, התקבל פרי גדול יותר ומספר גבוה יותר של פירות גדולים. במהלך הניסוי לא התרחשה התופעה של התמוטטות פתאומית של צמחים, דבר המרמז שאין קשר בין רמת הדישון החנקני לתופעה הנזכרת.

דישון באוריאה, כמקור לחנקן, בגידול סתווי אינו נופל ביעילותו מדישון באמון חנקני. מוצע לחזור על הניסוי בתנאי גידול אופטימליים, עד סוף הקטיף.

ניסוי דיסון חנקני - מלון

יבול לפי גודל

—◇— המלצות —●— ששד —▲— ++שד —*— --שד

ניסוי דיסון חנקני - מלון

יבול כללי

